

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
 a kr. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.

I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény int: zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetésekre

a kiadóhivatal veszi föl

Tisztújítási tanulságok.

Pécs, 1896. május hó 22.

Megtörtént tehát a városi tisztújítás is; a városatyák elmentek a templomba segítségül hívni a szent-lelket, világosítaná meg elméiket, hogy a város érdekeinek megfelelő választást tehessenek, aztán összegyűltek a tanácsházban, a hol eléjük terjesztették, hogy minden betöltendő állásra pályázik egy-egy ember: tessék választani!

És a városatyák választottak, hol erősebb, hol gyengébb éljenekkel kísérvén a felolvasott neveket s elvégezték az egész tisztújító közgyűlést, öt dikciót is beleértve, rövidke félóra alatt.

Ez hát az a híres ősi juss, a melyet a municipálisták olyan féltékenyen őriznek — mondogatják az államosítás hívei nagy gunyosan — ennek megszüntetése hozna veszedelmet az ország szabadságára? Hisz komédia ugyis már az egész, a melynek végigjátszása nem méltó egy komoly testülethez; ezért bizony kár olyan nagyon siránkozni.

Hát abban igazuk van a miniszteri mindenhatóság szekértologatóinak, hogy ugyancsak nagy idealistának kell lennie annak, a kit a törvényhatóságok mai autonómiája lelkesíteni tud, mert ezt úgy megcsönkítették, elnyomoritották „szabad-élvű” kormányaink, hogy valóságos torzképe az igazi önkormányzatnak.

Az igazi önkormányzatnak egyik alap-

feltétele, hogy az ügyeket intéző testület attól a közönségtől nyerje megbízását, a melynek ügyeit intézi. Ezt az alapelvet halomra döntötték, a mikor 1870-ben a törvényhatósági bizottságokban a népképviseleti elemet a felére szorították, másik felében pedig virilistákat ültettek bele, a kik senkit mást nem képviselnek, mint saját magukat, senkinek másnak még erkölcsi felelősséggel sem tartoznak, mint önmaguknak. S a mikor ezt a merényletet a nép önkormányzati joga ellen elkövették, akkor még az 1848-iki törvényhozás felhatalmazására merészelték hivatkozni, pedig az 1848. évi XVI. törvénycikk 1. §-a határozottan kikötötte, hogy a törvényhatóságok rendezése népképviseleti alapon történjék.

Jött aztán Tisza Kálmán kedvenc eszmeszüleménye, a közigazgatási bizottság, a mely az önkormányzati ügyek nevezetes részét elvonta a törvényhatósági bizottság jogköréből, a mit betetőzött az 1886. évi törvényhatósági rendezés, a mely satrapiákat csinált a törvényhatóságokból főispáni uralom alatt s a legcsekélyebb jelentőségű ügyben is a közgyűlési határozatok érvényességét miniszteri jóváhagyástól tévéen függővé.

Nos hát ilyen önkormányzatért mi sem lelkesülünk, de ebből nem az következik, hogy áldozzuk fel hát önkormányzati jogositványainknak azt a csekély maradékát is a központi párhatalomnak, a melyet még meghagyni kegyeskedett, ha-

nem az, hogy szerezzük vissza az elkobzott önkormányzatot a maga tiszta valóságában.

Mert még az a körülmény is, a melyet a törvényhatósági tisztújításoknak csaknem pusztá formasággá történt átváltozása folytán ellenünk fegyverül kovácsolnak, az önkormányzat életrealóságáról tesz tanúságot.

Hisz az államosítás híveinek egyik fő argumentuma a választási rendszer ellen mindig az volt, hogy manapság, a mikor a hivataloskodás már nem nobile officium, hanem kenyéradó életpálya, a tisztviselőket nem lehet kitenni a választás esélyeinek, mert önérzetes, a saját és családja jövőjét szíven viselő ember nem fogja existenciáját olyan hivatásra alapítani, a hol hat évről hat évre ki van téve annak a veszélynek, hogy önhibája nélkül elveszti a kenyerét.

Nos hát a törvényhatóságok bizottságai az utóbbi tisztújításoknál megmutatták, hogy tudnak számolni — a kor változott viszonyaival s komoly ok nélkül, csupán csak azért, hogy választási szabadságukat fitogtassák, nem mellőzték a kötelességeiket eddig híven teljesített tisztviselőket.

Persze erre az ellentáborból azt vágják vissza, hogy bajos is lett volna kihagyni a régi tisztviselőket, a mikor helyeikre senki sem aspirál s éppen azt tartják az egészségtelen állapotnak, hogy a mikor állami kinevezéstől függő állásokról van szó, akkor a legkisebb hivatalra is tömegesen van pályázó; míg ellenben a tör-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A kanász.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtá: Bérczi S. Károly.

Vasárnap vecsernye után a nagykorcsma felé lépkednek legények, leányok. A korcsma pajtáját ilyenkorra mindig ki szokták söpörni. Ágasbogásra, kacskaringósra szépen föl is öntözik a pádimentumát. A tetőtartó oszlopokat iharfagalylyal, szelencevirággal föl is csinostják és hogy a parádé még nagyobb legyen: a csapláros a mult követválasztáson nála feledett zászlót is belecöveköli a pajta nádlásába. Így kívánja a tisztesség, hogy kiki lássa: a pajta alja vasárnap délután a legényeké.

Az éves konvencióba fogadott morék is ledobják ilyenkor magokról a sáros gunyát, amelyikben vályogot vetnek és ünneplőbe bujva, előveszik a hurosszerszámot.

A primás meg a kontorás stimmelnek már. Szorongatják a vén hegedű nyakát, pöngetik a hurosszámot, ami jeladás a táncra.

A legények azonban előbb betérnek az ivóba; no mert az ember gyereke nem jója, hogy csak úgy ital nélkül ugra-bugráljon.

A lányok meg a pajta mellett vihancolnak; szapulják, aki otthon maradt, miközben a korcsmaszála felé sanditanak: ülnek-e még a legények, mert a szurtosok immár álluk alá kapták a hegedűt.

A komák erre virtuosos hujákolással hagyogatták oda a borozó asztalt és a kontyosok közé keverednek, mire ezek egy pillanatig abba hagyják a pajkos nyelvelést. A csöndöt a legények zavarják meg. Az egyik hetyke koma odaszól valamelyik leánynak:

— Hogy ityeg a fityeg Lidi?

— Csak úgy lotyog, mint a kend bajsza, aki még nincsen! — feleli negédesen a cifra ingvállas, pattogós szoknyájú fehércecseléd.

— Hihhi! . . . Ihihi! — zúdul föl kórusban a nevetés.

— Nékőd komám ugyancsak befűtött a Lidi, — mondja a kocolódást kezdő legényhez egy kiszolgált bakafráter.

Az dacosan vág viseza:

— Azért szólja le a bajszomat, mer' tudja, hogy nem az ő kedviért van kipödrve! Most mindenki a Lidi felé vigyáz: tud-e erre tromfot és ha tud, milyent tud?

— Hallgass te bojni, köllenél is néköm te löcslábú, akit még kutyamosónak se ákszentálna be szívesen a katonadoktor! — mondja duzzogva a leány és sietve menekül a pajta aljába a másik csapat közé.

A tréfának tánc a vége. Az első legény megadja a taktust, aztán perdül a szoknya, koppan a rámás csizma sarokra.

Senkisem veszi észre, hogy az ivóban egy legény üldögél. Előtte piros bor az asztalon. Gunyjája más forma, mint az itteni falubeli legényeké. Üveggyöngyös, bokrétás pityerkalap van a szemére huzva. Ólom-pitykés, kurta dolmánya alatt ki van gombolva a piros posztóval szegett lábja; nyilván, hogy kilássék alóla a mesterkelt vászonüteg. Száz ráncra szedett perkálgyöcs gatyáját se erre a vidékre való fehérnép varrhatta. Lábain csizma helyett füzös bocskor.

Dehogy köll neki az ital. Pillantása a pajta felé révedez. A csapláros beszédbe akar vele ereszkedni, de nem ügyel a szóra, mert fülei csak a vig nótát, a tarkabarka szoknyák módikás roppanásait hallják . . .

A muzsika elcsendesül. A legényeknek keszkenőt kínálnak a lányok, kiki a maga párjának, hogy letörüljék arcukról a sűrű izzadságot. A komák aztán a kocsmába igyekeznek a söntés köré; lányok meg a gémes kut láncos sudarával buktatják be a vödröt a hűvös, tiszta vízbe. A bocskoros idegenre ügyet se vetnek. Csak akkor nézik, vizitálják, mikor a pajta alól valami furcsa szavu nótáti meg füleiket, amit a cigányok is nagynehezen utána riszálnak a legény

vényhatósági tisztviselőkre senki sem pályázik s még szerencse, ha a régi tisztviselők újra vállalkoznak, mert különben kötéllal kellene helyükbe fogni embert.

Nos hát ez nagyon hazug argumentum a választási rendszer ellen, mert a mikor új vagy valóban és tényleg megváltozott állásokról van szó, akkor a törvényhatóságokhoz is elég pályázó szokott jelentkezni; az a körülmény pedig, hogy régi bevált tisztviselők kibuktatására nem akad pályázó, csak a törvényhatóságok becsületére válik, mert ez bizonyítja, hogy a hivatalvadászok már eleve meg vannak győződve róla, mikép ugyanis hasztalan iparkodnának oly kenyér után, a melyet előttük már mások kiérdemelték.

Ha így áll a dolog, akkor mire való a tisztújítás s nem sokkal helyesebb-e a kormányi kinevezés; a tisztviselők ellenőrzése azért maradhatna a törvényhatóság joga. Így okoskodnak tovább az államosítók.

Erre csak az a válaszuk, hogy a hatalommal való visszaéléstől — a mire mindenki már az emberi természetből kifolyólag hajlandó — sokkal inkább fog tartózkodni az a tisztviselő, a ki hatalmát a kormányzattól nyerte, mint az, a ki mindent csak a kormánynak köszönhet; sőt az utóbbit ez a körülmény egyenesen sarkalni fogja a hatalmi tulkapásokra, ha ezzel a kormánynak szolgálhatni vél.

A mi pedig a törvényhatóságoknak a kormányi kinevezéstől függő tisztviselők felett gyakorlandó ellenőrzését illeti, azt úgy hisszük, maguk az államosítók sem gondolják komolyan hatályosnak. Nem egyéb ez, mint az aggódó lelkek megnyugtatósára kigondolt üres frázis, a melynek semmi magja nincs.

A közszabadságra azért százszorta üdvösebb, ha a törvényhatóságok csak egyhangú eljenzéssel erősíthetik meg az egyetlen pályázót hivatalában, mint ha a kormány a tucatszámra pályázók közül küldi tisztviselőket a törvényhatóságok nyakára.

Hírek.

Pécs, 1896 május 22.

Adóreform.

Bölcs férfiak im összejültek.
Hogy reformálják az adót
S szabályokat csavarnak csűrnek,
A minek haszna sohas volt;
Paragrafust hánynak halomra,
Osztályoznak faj s nem szerint.
S eredménye ennek mi volna?
... Nagyobb lesz az adó megint!

Mert már mi nálunk mindhiába,
A reformoknak sorsa ez;
Könnyebbülést tőlük ki várna,
Javitást bennök ki keres?
Hisz még a jót is lerombolják,
S mert az adóban rendszerint
Egy cseppnyi jó sincs... felszórólják
S nagyobb lesz az adó megint!

Keresnek új „alanyt“ adóra
S adótárgyat is újakat;
A régi mind úgy meg van róva,
Adótól ment egy sem marad.
Keresnek és találnak is, mert
Bölcs férfiak ők sorba' mind;
Tudásuk nagy és szerte ismert.
Nagyobb lesz az adó megint!

De azt közülök egy se kérdi,
Hogy meddig bírja még a nép;
Terhét köztőlük egy se érzi,
Ha fordul egyet még a gép,
A mely srófolva pattanásig
S erőltetéstől szinte ing.
Elérnek majd a reformjáig
S nagyobb lesz az adó megint!

Bölcs férfiak ankétre gyültek,
Adóreform a napirend...
Lásd, magyarom, kormányod tünnet;
Vagy érzi, hogy hatalma reng
És meg akarja reformálni,
Mi népszerűtlen rendszerint.
Botorság bár ezt tőle várni —
Nagyobb lesz az adó megint!

Napirend 1896. május 23-án.

Naptár: szombat, május 23. — Róm. kath.:
Dezső. — Prot.: Dezső. — Görög-kel. (május 11.)
Móc. — Zeidó: S. Nassa. — Nap két 4 óra 8 per-
kor; nyugszik 7 óra 20 perkor. — Hold két délután
3. óra 35 perkor; nyugszik 1. óra 39 perkor éjjel.

csöndes zümmögésinek. A szondja a bocskoros, hogy:

Megösmérni az kanászt
Kényős járásáru,
Üzött-füzött bocskoráru,
Tarisnya szíjáru...

Az ivóban összenéznek a komák. Lator Pista, az első legény mondja:

— Hát az ott kinn' micsoda szerzet lehet?
— Kérd meg tüle, ha van kurázsid!
felelik neki.

— Kinek van, ha nekem nincsen?
Aki nem hiszi, lássa!

Amaz a pajta alatt már rakja is a bokait a maga módja szerint. Nem egyedül, de kettesben. A legényekben válogatós Pető Lidi nem állott vele táncra menni.

Lator Pista egy ideig szemléli az idegenből szakadtat

— Hallod-e, a cigány a mienk, meg a nóta se a kutyáé! — szól aztán közelebb lépve a falubeli legények jussát tipró vakmerőhöz.

Emez a táncot valamenyire meglástitja:
— Ne vögyétek rossz névön a kedvet. Csak egy kurta táncot járok, oszt' mögém' a tiőtök a pajta.

— Legalább lányt hoztál volna magad dal — feleli méregre válva Pista legény — mi nem bizzuk ám ebre a hájat!

— Ném töszök kárt benne, mer' hogy nem ebnek születtem!

— Talán gorófnak, te bocskoros?! Ide nézsetek komák, ehen táncol a bocskoros gorófi!

A komák mind röhögnek a viccre. Lator Pista pedig nem elégette meg a trétát, hanem egy nyápic gyerekembert hozálőkött a bocskoros gorófhoz. Ez tánc közben torkon fogta a sovány legényt és nekিপöndöritette a pajtaducnak.

— Ne eklendözz a talpam alatt, ha mondom! — dünnyögte.

A komákban torkig szállt az epe:

— Mit, hogy a mienket kilököd innét te rongyos? Dobjuk ki!

— Majd megmutatom én egyedül magam is neki a gyalogutat — rikkantott Lator Pista s a leányt kicibálva a bocskoros legény kezeiből, őt mándlin ragadta:

— Ki ám innen te póre uraság, ha azt nem akarod, hogy megtapogaseam a koponyádat, vajjon elég keményre fábrilkálta e az Uristen?! . . .

Csajka Tóni, a harmadik határbeli uraság kanásza elnevette magát:

— Meglátszik a szódon, hogy oskolás legény vagy. Olyan ékösen beszélsz, akár csak a rektor urunk. Lehet rajtad nevetni.

— Majd nevetss te tüstént törökül is,

Időjárás: hőmérséklet 17 Celsius fok meleg; légnyomás 753 Kihátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerinti: eső, zivatarok és hűsülődés várható.

Jegakadémiai polgárság táncesélye a Vigadóban este 9 órakor.

— **(Rekvium.)** Ma reggel félnyolckor a főgimnáziumi ifjuság részéről a belvárosi plébánia templomban gyászistenti tiszteletet tartottak az elhunyt Károly Lajos főherceg lelkiüdvéért. A nagy misét Zalai Mihály mondta és az ifjuság gyászdalokat énekelt.

— **(Diák-hangverseny.)** A f. hó 28-án a városi tornacsarnokban megtartandó diák-hangverseny iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, a mennyiben az első sorok ülőhelyeit mind elkapkodták. Ajánljuk erősen azok számára, a kik részt akarnak venni ezen a hangversenyen, hogy belépő jegyekről idejekorán gondoskodjanak, mert az utolsó napokban aligha lesz a rendezőség abban a helyzetben, hogy jegyekkel szolgálhasson. F. hó 25-ig jegyek Ágh Timót tanár úrnál válthatók.

— **(A pécsi atletikai klub)** folyó hó 31-én (vasárnap) a tetteyi pályán tartandó tavaszi versenyén a 44 ik gyalogezred zenekara fogja a zenét szolgáltatni. A verseny kezdete délután fél 1 órakor. Beléptidij egy korona. Jegyek előre válthatók Valentin Ottó könyvkereskedésében.

— **(A „Margita“-szigeti védgátbizottság)** csütörtökön délután tartotta első és egyszersmind alakuló ülését. Elnökké megválasztott: Német Lipót szigeti földbirtokos, alelnökké: Stájevits János szig. birt., jegyzökké: Klombauer Antal és Simonkovits Mihály városi jegyzők, pénztárnokká: Fölker József városi pénztáros. Azon árvédelmi anyagoknak átvételére, melyeket eddig az előljáróság, az érdekelt birtokosság költségén beszerzett, azok átvételére: Kálmán Péter, Kálnits András és Weisz Lajos szigeti birtokosokból álló bizottság küldetett ki, mely átvétel Novák László mérnök közbenjöttével szombaton fog megtörténni.

— **(Kertületi gyűlés.)** A mohácsi esperesi kerület papsága folyó hó 19-én jött össze Baarban, hogy megtartsa tavaszi koronáját. Alig nyitotta meg elnöklő esperes Eberling Mátyas, babarci plébános s

mondja az első legény — utat előlem, hadd viszem ki innen az ölemben ezt a nem'om kicaodát!

— Ne bolondulj — szabadkozott a kanászbajtár — nem vagyok én ölbe való.

A feleletet az orcájára kapta meg, úgy, hogy gyöngyös kis csárdás kalapja a porba esett. A kanász lehajolt érte, fölvetette; mándliujával szépen meg is törülgette, aztán se rossz szó, se jó szó, hanem fölpackolta Lator Pistát, ki a másik pillanatban már a pajtán kívül szántotta orrával a földet.

— Nem gyűttem én ide viaskodni. — mondta a kanász egyet fujva — de hát nem barom az embör, hogy hagyja magát ütődödni.

A komák látták az első legényt a földről nyögve föltápázkodni. A leányok, ezek a vihancoló ostobák ahelyett, hogy megijedtek volna, még nevettek a komédián. A komák röstelték. Oszenéztek. Aztán hajrá, neki a kanásznak . . .

Néhány perc múlva tiszta lett a pajta. Csak a kanász állott ott egyedül. A legények egyik erre, a másik amarra. Csajka Tóni meg odafütyentette a kazal mellé menekült morékat és egy ezüstöt dobva nekik, kurjongatta:

Megösmérni az kanászt . . .

A Lidi folytatta a nótát:

gyűlést felszólalt Keserits Ferenc, mohácsi plebános, s azzal az exkuzációval, hogy eljárását menti a tárgy komolysága, melegen emlékezett meg elhunyt püspökünkről, s egyuttal felemlítette a hercegprimás bölcs elhatározását, a melynél fogva Troll Ferenc, ó méltósága vette át ideiglenesen a megye kormányozását. Keserits plebános ez alkalommal ó méltóságának oly jótéteményeit sorolta fel, a melyekben eddig lapokban nem szerepeltek. Így a jótékony főpap évenként karácsonykor egész éléskamráját kiüresíteti a szegények javára, valamint kifizeti azon szegények kontóját is, a kik az irgalmasoknak gyógyszerek fejében tartoznak. Indítványozza ezért nevezett plebános, hogy az egész kerület papsága ó méltóságánál azon alkalommal, midőn jövő hó 11-én Lancsukra fog jönni, hogy Csézik József, lancsuki plebános aranymiséjén fungáljon, testületileg tisztelegjen, s biztosítsa legbensőbb ragaszkodásáról és szeretetéről. Beszéde végén a jelen volt lancsuki plebánosról is megemlékezett, a ki köszönet fejében az egész kerületet meghívta június 11-én tartandó aranymiséjére. Jelen voltak a gyűlésen: Eberling Mátyás babarci esp. plebános, Keserits Ferenc és Lipovcsevics Laurus, mohácsi plebánosok, Szandtner Antal dunaszekcsői, Csézik József lancsuki, Gehring Fülöp somberekai s Kovács József baari plebánosok, és Szommer Gyula és Káin Ábel segédlelkészek.

— **(A „Mohács vidéki r. k. tanító egyesület”)** folyó évi május hó 28-án d. e. 8 órakor N.-Bólyban az „Ifjusági Egyesület” helyiségében tartja évi rendes tisztújító közgyűlését, melyre az egyesület tagjai, valamint a tanügy barátai tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ellenőri tiszti állás szervezete. 3. Pénztár vizsgálása, 4. Bíráló bizottság jelentése. A legjobb pályamunka felolvasása. Pályadíjak kiosztása. 5. Képviselők kiküldése a milleniumi kiállításra. 6. Tisztújítás. 7. Tagdíj szedés. 8. Évkönyv kiosztás. 9. Gyakorlati előadások kérdése. 10. Indítványok. Bode Károly elnök, Erős József jegyző — Megjegyezzük, hogy a mohács vidéki r. k. tanító egyesület évenként nagyobb és nagyobb haladást tanusít, úgy anyagi és szellemi téren, s elfogultság nélkül állíthatjuk, hogy örömmel nézhetünk eléje a közgyűlés sikerének.

— **(Egy leány tragédiája.)** Vejtiről került be Pécsre az a fiatal leány, a ki most tragikus módon tűnt el innen s a kinek

Keze járásúru,
Még az esők is jobban e-ik
Pomádés bajszáru! . .

*

Egy hétre rá két panganétos csöndlegény lepte meg Csajka Tónit a galambosi berekben:

— Hiba van Tóni! mondták neki.

— Nőm hinném — felelte ez zsiros, fekete haját cirógatva — nincs a falkámban egy girhes göbével se több, se kevesebb, mint a mennyit rám biztak.

— Most nem is a' miatt abajgatunk Tóni. Lehet, hogy a falkádban nincs se kevesebb, se több a kölliténél; de a kunyhó alatt alighanem megszapordott egy kenyérfogyasztóval a familiád?! Ugy-e? Öreg szülőden kívül nincsen-e más valaki is nálad?

— De biz' van, — felelte a kanászlegény, — egy fiatal fehérlép is van még ott.

— Mi a neve?

— A nevit máig se tudom. Ű nem mondja, én meg nem firtatom. Csak annyit tudok, hogy jó szívvél vagyunk egymás iránt.

— Hol vetted ezt a leányt Tóni? — faggatták tovább a csöndörök.

— Nem vettem én sehun. Az Isten adta. Csak úgy magától gyűtt ide.

eltűnése alatt, hogy nem lappang-e valami büntény, azt csak a vizsgálat fogja kideríteni, ha ugyan sikerülni fog. Bóla Franciskának hívják az eltűnt leányt, a ki hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott egy munkással s arra költötte minden pénzét. Mikor a leányt már nem bírta pénzelni, akkor elhagyta az; de nemsokára ismét visszatért hozzá, mert a leány száz forintot örökölt Vejtiben elhalt nagynénje után. A száz forintot fel is vette s azzal a napokban haza is jött Pécsre, honnan azonban ismét eltávozott s azóta nyoma veszett. De nyomá veszett a leánynek is s nem lehetetlen, hogy eltette láb alól a leányt, hogy pénzét elrabolja. A vizsgálat folyik.

— **(Verekedő csavargók.)** Az éjjel a vámház mellett jalkiáltások hangzottak bele a csöndes éjszakába. A rendőrorjárat épen arra járván, a helyszínén termett és ott talált két ismeretlen embert, a mint azok egymásra rohantak és alaposan fejbe verték egymást csak úgy ökölbe szorított puszta kézzel. A rendőrök természetesen megszüntették köztük a viaskodást s mikor kérdőre vonták őket, akkor tűnt ki, hogy mindkettő részeg s egy általában nem tudhattak meg tőlük semmit, sem a verekedés okát, sem saját becses személyüket illetőleg. Most a két verekedő csavargó a kóterban aludja ki a részegségét.

— **(Közigazgatási pótbejárás.)** A győr-veeszprém—dombóvári helyi érdekű vasut egy részének vezetése még mindig nincs véglegesen megállapítva. A február hó 25-én megtartott közigazgatási pótbejárás alkalmával a veszprém—rátóti szakaszra nézve egyetértő megállapodások jöttek létre, melyek alapján az építési engedély is megadatott. Ez alkalommal Veszprém város képviselői a veszprém városi végállomás elhelyezésének módosítását kérelmezték s úgy a vármegye, valamint a város ehhez a megoldáshoz kötötték a megszavazott hozzájárulás folyósítását. Minthogy a szóban forgó módosítás keresztülvitele többé kevésbé az egész szárny vonalra kihat, a kereskedelmi miniszter újabb közigazgatási pótbejárást rendelt el, melyet f. hó 27-én fognak megkezdeni.

— **(Meglopta az édes anyját.)** Zsámboki Mihályné szigetvárosi özvegy asszony mosással tengeti az életét, míg a drága gyermeke, a Mihály, semmiféle mun-

— No lásd, a Petó Marcin lánya ó, ki ezelőtt négy nappal megszökött hazulról tehozzád. Most elviszszük haza. Az apja itt várakozik a berken kívül.

Csajka Tóni majd hogy a csöndörökre nem rohant.

— Elviszik? El...? Elviszik? De akkor messék ki előbb a szívemet is a testemből, hogy ne legyen, akivel utánna bánkodjam...

A csalit rezzen. Egy leány lép a csöndörök elé:

— Elevenen innen engem el nem visznek, a' szondom. Hogyan is mehetnék én vissza olyan faluba, ahonnan ez az egy valamennyi leányt kidobált az országutra?!

*

A galambosi berek szélén estenden lassu csámcsogással szedeget, turkál a csorda. A kanász nagyokat cserdit karikás, szijjas ostorával egyik-másik torkos süldőre, miközben ember nem ismerte cifra nótákat füttyörészve térül jobbra a kunyhó felé, melynek fűtős eresze alatt egy fiatal fehérlép imigy szól be az ajtón:

— Fogja csak szüle ezt a kis kölyköt. Hadd csinálom hamarosan avacsorát, mert a Tóni már eben füttyörész a dülök alatt...

kához nem érezvén magában hajlamot, nap-hosszant lopja az öreg özvegy anyja nyakán a napot. Es a „foglalkozás” azonban nem valami jövedelmeső lévén s a Mihály gyermeknek pénzre lévén szüksége, tegnap este elkezelt az anyjától három darab szép fehérre mosott inget, a mi nem is volt az anyjáié, csak mosásra volt neki kiadva és értők hamarabb szerzett bizony pénzt, mint öreg anyja a mosással. Eladta valakinek az ingeket, de hogy kinek, azt nem akarja megmondani, sőt azt is tagadja, hogy ó ellopta volna az ingeket. Szerinte az anyja már öreg, nincs jó emlékező tehetsége s eltevéen valahová azokat, most nem találja és ő rajta keresi. Hogy mennyiben ártatlan a leány, azt majd a vizsgálat deríti ki.

— **(Kevés az eszkimó.)** Magyarországon rendszerint százával szoktak az emberek hivatalokra pályázni. Somogyvármegyében mégis megesett az a különös dolog, hogy 800 frttal dotált árvaszéki aljegyzői állásra már ötödikben hirdettek pályázatot s nem akad rá kvalifikált fiatal ember. Ennek pedig korán sem az az oka, mintha nem volna, ki szívesen pályásna, hanem az, hogy a komoly irányú képzett fiatalság, ki csak szorgalmára és képzettségére támaszkodhatik, vármegyei nexus hiányában, az tartózkodik a vármegye szolgálatába lépni.

— **(Névmagyarosítás.)** Fink Ádám dőri-patlani illetőségű pécsi lakos, valamint Gábor nagykoru és János és Tamás kiskorú gyermekei vezetéknevüket, belügyminiszeri engedéllyel, Vigre magyarosították.

— **(Ki akar postás lenni?)** A kereskedelmi miniszter 108 posta és távirtda gyakornoki állásra hirdet pályázatot. Érettségi bizonyítvány, betöltött 18 éves életkor megkívánatik. Kérvények a pécsi posta és távirtdaigazgatóságánál is benyújthatók július hó 31-ig. A felvettek mindjárt 1 frt napidíjat kapnak, az előirt szakvizsgák letétele és kellő gyakorlati idő után pedig segédtisztekké nevesítenek ki.

— **(Templom-rablás.)** Barcsról értesítenek beánkat, hogy a szerdáról csütörtökre való éjjelen a seisdőtemplomba eddig ismeretlen tettesek, az ablakrácsok kifejlesztésével behatoltak és onnét körülbelül 100 frt értékűt meghaladó esztét tárgyakat az oltárszekrény feltörése után elvittek. A rablást csak reggel vették észre, amikor azonnal jelentés tétetett és most a csöndörök erőlyesen keresi a tettest. Azt hisszük azonban, a kutatásnak aligha lesz kellő eredménye, amennyiben amint látszik, itt egy teljesen jól szervezett rabló konszorciummal van dolgunk, kik szent hivatásuknak tartják, az országban körutat tenni és a legtöbb község templomait kirabolni. Csak a mult héten rabolták ki a verőcei és néhány héttel a pakráci isr. templomot, abból következtetve, úgy hisszük, nem csalódunk, hogy a barcsi templom kirablóit is azokban kell keresnünk; keresük ugyan, de nem találjuk, mert a jómadarak, bizonyára mire neszt vessik a dolognak, más helységet szerencsétlennek szíves látogatásukkal.

— **(Szensációs fogadás.)** Ennek a tegnap este történt históriának mottójául azt lehetne adnunk: „Inkább a gyomrom esétrepedjen, mintsem a fogadást elveszítsem.” Ezt a mottót pedig egy utasó találta fel, a ki nemcsak a hires „cosmanosi vászon”-ban utazik feltűnő sikerrel, de hirnevét megalapította az — évésben is. Bizonyítja ezt az a fogadás, mely közte és két kollegája között tegnap este döntetett el egyik vendéglőben azzal az eredménnyel, hogy az ügynök ke-rek öt kilogrammal nehezebb, két kollegája pedig öt üveg pezsgő árával lett könnyebb, mint a fogadás előtt. Tegnapelőtt egy bachusi pillanatban ugyanis arra vállalkozott hűsünk öt üveg pezsgő ellenében, hogy délután fél négy órakor uszonára megeszik egy kiló

frias kenyérral egy adag sajtot, fél nyolc órakor este két fogás ételt vacsorára és utána dessert fejében huszonöt darab tojásból készült rántottát. Az étkeket egész vígan fogyasztotta el astán tegnap délután és este, mikor azonban a rántotta felét bekebeleste, hirtelen felugrott és le-fel járkált a vendéglő éttermében a „Mi lesz ennek a vége“ kedves dallamu kuplét fütörészve. Kollegái már-már kárörvendve remélték a kudarcot, mikor a nagy férfi három deci vízzel megkenve a garatot, szépségesen beszédte a rántotta hátralevő felét is. Mielőtt azonban a megnyert fogadás eredményeképp az öt üveg pezsgőt elfogyasztotta volna a vesztés kollégákkal egyetemben, még hat darab jófajta turósüteményt is el akart fogyasztani és csak a kívánt sütemény nem kaphatóságán mult, hogy a lukullusi lakomázás orvosi segély igénybevétele nélkül végződött.

— **(Azért is lármázok!)** Virág Apró László, lakás nélküli, foglalkozására nézve napszámos férfinak igen jó kedve kerekedett tegnap este 8 óra tájban a Jókai téren és ott kezeivel hadonászva, nagyokat kurjantva járt-kelt, miközben torkaszakadtából kiabált az egyik pálinkamérés felé: „Azért is lármázok!“ Végre egy rendőr kiment érte és a dacos embert bekísérte a kóterba, de az még ott is egyre kiabálta: „Azért is lármázok!“ És lármázott is egész addig, míg a geberdusz hatalma teljesen el nem nyomta drága nyelvét. Most majd csendháborításért sóznak a nyakára párnapi börtönt.

— **(Ellopott kosár.)** Kinsztl Zsófia, üszöghi tejárus leánynak a kézi kosarát ma reggel valami ismeretlen jómadár elemelte a piacon. A kosár maga ugyan nem sokat ért, de benne volt, egy kendőbe kötve, a leány mai keresménye, 2 frt 35 krajcár, ami elég nagy összeg arra nézve, hogy sajnálni lehessen. A meglopott leány bejelentette az esetet a rendőrségnél; de nem is gyanítja, ki lophatta el az oldala mellől a kosarat olyan ügyesen, hogy az úgy eltűnt egyszerre, mintha a föld nyelte volna el.

— **(Megvadult lovak.)** A budai vásártéren ma reggel Nagy Sándor, magyar-töröki lakos lovai valamitől megbokrosodtak és száguldva rohantak neki a temető felé vivő utnak. A gazda nem bírta a lovakat megfékezni s a kocsik egyik kereke a nagy vágatásban el is tört s még akkor is száguldva vitték azt a megvadult állatok tovább, túl a temetőn, míg végre az arra járó nép között valahogy meg lehetett fékezni őket. Szerencsére más bajt, a kerék eltörésén kívül, nem okoztak a megvadult állatok.

— **(Állatjárványok.)** Megyénk Viszló, Kistótfalu, Gordisa, Turony, Sámod, Drávapalkonya, Piski, Siklós, Ipacsfa, Regénye és Kökény községeiben a száj és körömfájás, — Nyugat-Szent-Erzsébet, Kis-Peterd és Kemse községben, valamint az ehhez tartozó Zey-pusztán a sertésvész járványszerűen felépvén, a jelzett községek alispáni rendelettel zár alá helyezték.

— **(A cserepesleány bünei.)** Felber Mari munkásleány egy cserepező mester szolgálatában állott, mint malterhordó. S miközben a vakolatot ládát végigvitte a padlásra, a Papnövelde-utca egyik házában, ahol dolgoztak, megakadt a szeme egy ládán, mely a padlás sarkában állt. Egy alkalmas pillanatban aztán Felber Mari felfeszítette ezt a ládát s kilopta belőle a fehérneműket. Mäskor meg a szigeti országot 26. szám alatti házban hordta a maltert a derék leány s itt meg a kertben pillantott meg egy szoknyát a kerítésre akasztva. Ezt is szépen ellopta s most, hogy a lopások kiderültek rá, a börtönben várja büntetését.

— **(Tehervonattól elgázolt gyermek.)** Ma délelőtt az üszöghi vonalon jövő tehervonat, a 40. és 41. számú szelvények

között, a sineken jázó Hoffmann Imre nevű másfél éves fiut elgázolta. A vonatvezető észrevette ugyan a fiut, ellenzőst is adott a vonatnak, de már csak akkor bírta megállítani, mikor a mozdony és két kocsi áthaladt az elütött kis fiun, aki azonban olyan szerencsés esett be a vonat alá, hogy csak homlokán sérült meg és jobb lába ujjairól horzsolódtak le a körömök. A fiut szülei ápolják s az ügyben folyik a vizsgálat.

— **(A kiállítási jegyiroda.)** tekintettel arra, hogy a vidéki lakosság nincs abban a helyzetben, hogy a kiállítást naponta látogathassa, úgy intézkedett, hogy vidékiek számára állandó jegyeket 10 frtért, 12 éven aluli gyermekek számára 5 $\frac{1}{2}$ frtért és állandó állat kiállítási jegyeket két frtért szolgáltat ki, miáltal a vidéki lakosok számára a fővárosban való gyakori tartozkodás alkalomával tetemesen olcsóbbá válik a kiállítás látogatása, és könnyebben és gyorsabban is juthatnak a kiállítás területére, mivel a napi jegyekkel bírók a tourniquet-ken át juthatnak a kiállításba, a nagyobb összetorlódás esetén időt rabló és kényelmetlen dolog.

— **(A „Drukk“ évad.)** Itt van a diákok rettegett időszaka, a drukkak, magolások és a vizsgálatoknak säsionja. Kora hajnali órákban megnépesülnek a sétányok, a repedt szivek és a szurkoló diákok kedvelt helye. Tarka lesz az a tudós jelöltek betűfaló seregétől. Nyitott könyvvel kezükben járkálnak föl s alá és deklinálnak, konjugálnak, vagy ujjaiikon számlálgatják Linné rendszerét. Mert hadvezérek nem lesik olyan szorongó szívvel a háboru kimenetelét, mint a diákok az évrő vizsgálatokat. Hát még az érettségi? Nagy dolog is az, ha az emberre hivatalos iratban mondják ki, hogy „érett.“ Nincs a világon boldogabb ember egy matúránál, aki büszkén lobogtatva viheti haza az érettségi bizonyítványt. És bizony nincs boldogtalanabb annál, mint a kit a drukk és hosszú magolás után szekundába pomálnak, akit ismétlésre utasítanak. Prometheus kínjaihoz hasonlók egy bukott diák érzelmei. Elmondhatnák a Petőfi szerelmes bojtára után, hogy t. tanár urak

Nézétek el, ha hibázok,
Tudom is én, mit csinálók!

— **(Sörkóstolás.)** Nem régiben a bazár épületben elhelyezett Nick-féle sörözőben vitakoztak a rendes délelőtti sörivők, hogy a sokféle, Pécsen kapható helybeli és idegen származású sör között melyik hát a legjobb ízű és zamatu. Lehettek vagy tizen, akik valamennyien sör-szakértőknek tartván magukat, csakhamar megalkották a jury-t, a mely elé 14 féle helyben kapható sör fajta lett állítva, úgy azonban, hogy a palackokról hiányzott a cég jelzése, e helyett csak sor-számokat kaptak a palackok, a melyek aztán a szakszerű kóstolás alá vétettek, miután együttesen emeltettek ki a hűtől szolgáló jégsekreányból. Rövid félóra alatt kész volt a bírálat, mely a 7 es számú sörnek ítélte oda a pálmát. Midő aztán megnézték az ivet, melyre a próba alá vett sörök sorszáma szerint feljegyeztettek, hát a helybeli Scholtz Antal és fia-cég készítményének bizonyult az a sör, a mit Pécs városának sör-gourmandjai legjobbnak deklaráltak. Örömmel hozzuk ezt a körülményt nyilvánosságra, mivel ez alkalommal többfajta kőbányai ismert gyártmány is szerepelt és ennek dacára, nem csupán lokálpatriotizmusból, de a valóságnak is megfelelőleg a pécsi gyártmány izlett legjobban.

— **(Harmadszor.)** Egy öreg magyar bácsi és egy öreg anyóka — az asszony a hetvenesen valamivel innen, a férfi a hetvenen valamivel túl, jelent meg ma délelőtt a jegyzői hivatalban és pironkodtak ottan a jegyző előtt, szerelmi vallomást tettek egymásnak. Mondta a férfi:

— Jegyző uram, evvel a menyecskevel össze akarok esküdni, dispensációt adjon hozzá. A fehér haju szerelmes párt szemügyrevette a jegyző ur és poétikus hangulatba esve kérdezte:

— Mivel indokolják ezt a sürgősséget? Az öreg vőlegény ugyancsak végig tapogatta a kalapját, mondván:

— Harmadszor házasodok már, oszt szégyelem már öregségemre, hogy kihirdessék. Ide is csak azért jelentem, mert muszáj... A fehérhaju, menyasszony szemlesütve állt az öreg kék szakáll mellett és fejbólintással tőditotta a vőlegény kérelmét, hogy bele van egyezve.

— Aztán mért olyan sürgős mégis? ismételte meg a kérdést a jegyző.

Végre is odasugta a fehér haju vőlegény a jegyzőnek, mialatt a 60 éves menyecske elfordult:

— Anyának érzé magát, a lelkem... Ez már argumentum.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi május hó 27 én.

3019. Kelemen János ellen, köz- és magánokirathamisítás miatt.

3272. Sütő István és társai ellen több rendbeli lopás és orgazdaság miatt.

3437 Proics Istvánné ellen lopás miatt.

1896. évi május hó 29-én.

1589. Köszler Jakab ellen csalárd bukás miatt.

Törvényszék.

§ Egy második Köteles Mihály. Annak idején nagy feltűnést keltett az az eset, hogy egy feyházra ítelt rabnak bűnössége, körülbelül már akkor, midőn évekre terjedő feyházbüntetését kiállotta, megcáfoltatott és ártatlansága kiderülvén, szabadlábra is helyeztetett. Köteles Mihálynak hívták ezt a szomorú nevezetességre vergődött embert, a kinek a neve ártatlanul történt szenvedése révén, nem egyhamar fog kiveszni az emlékezetből.

Most hát egy másik Köteles Mihály is akadt már, a kit becsületes nevén Csek Jánosnak hívnak, Baranyamegye hegyháti járásba való és 1891. augusztus elseje óta a soproni feyház lakója, hová ezandékos emberölés miatt ráért tizenkétévi feyházbüntetés kiállása miatt internáltak.

S most, hogy már büntetéséből öt évet kitöltött, ime kiderül, hogy nem bűnös. Vele egyidejűleg elítelt társát egy pillanatra megszálta a lelkiismeret hatalma és magába szállva vall az illavai feyház igazgatója előtt; azt vallja, hogy Csek János ártatlanul szenved a soproni feyházban, ártatlanul, mert egyedül ő ölte meg azt az embert, kinek halála miatt Csek is szenved; egyedül ő s arról Csek semmit sem tudott, mert nem is volt vele, hanem otthon aludt egész éjszaka.

A feyházigazgató erről a megrendítő vallomásról jegyzőkönyvet vesz fel s átküldi a soproni feyházigazgatóhoz. Ez most Csek Jánost hallgatja ki és ime az ártatlanul szenvedő ember mindenben megerősíti az igazi és egyedüli bűnös vallomását és elmondja, hogy ő teljesen büntetlen az emberölésben s csak azért vállalta el an-

nak idején mindenütt a bűnrészességet, mert félt attól, hogy visszakerül a csendőrök kesébe, a kik pedig ütöték, verték, kinosták.

Ez az argumentum vajmi csekély értékű lenne ugyan, ha a bűnös saját védelmére hozná fel, de mert azt okolja meg — a mi róla, mint egyszerű emberről fel is tehető — hogy miért vállalta el a bűnrészességet s megokolja akkor, midőn az igasi bűnös bevallja, hogy a másik elítélt ártatlan: akkor elegendő arra, hogy az ügy az igazságügy-miniszterium elé kerüljön s onnan leküldésének az összes iratok az ügyészséghez perujítás végett.

És a perujítás adatainak összegyűjtése közben számos olyan körülmény kerül elő, mely Csek János ártatlanságát csak megerősíti s végre az ujtott per végtárgyalására határnap is tüzetik ki.

Maga az az emberölés, mely miatt egy ember ártatlanul szenved már öt év óta, a következőképp történt:

A mekényesi erdőben, a vargai határban 1891. év tavaszán egy elföldelt hullára akadtak. A hullában Kormos Imrét, egy rovott multu embert ismertek fel, a kinek se országa, se hazája nem volt ugyan, de akadtak mégis emberek, a kik őt legutóbb a Gondos András vargai kanásznál szolgálatban levő Csek János kanászbojtár és Horváth József társaságában látták, a ki régebben szintén Gondos Andrásnál szolgált.

Ez elég ok volt arra, hogy Csek Jánost, valamint Horváth Józsefet elfogják a csendőrök és Gondos Andrásal, meg a feleségével együtt bekísérjék a sádsi járás-bírósághoz. Az ötödik gyanuba vett egyén Takács Antal szakályi lakos már ekkor a szegárdi fogház lakója volt valami lopás miatt s csak onnan kellett elhozni.

Az egész kompánia így együtt lévén, úgy a csendőri, mint a járásbírósi, a központi vizsgálóbírói és a végtárgyalási kihallgatások során a vádlottak egyértelműen a következőképp adták elő Kormos Imre megöletését:

Horváth József, a ki fiatal koradacára is rovott multu egyén volt már, 1891. év tavaszán Tolnamegyében kóborolt. Itt összehozta a rossz sors Kormos Imrével, a ki maga is lopásból élén, cimborájául fogadta s vele és Takács Antallal együtt elmentek Antal Mihály szakályi lakos házához éjnek idején s annak udvaráról kilenc darab sertést hajtottak el. A szakmánynyal aztán Gondos Andrásához siettek Vargára, a kiről tudták, hogy szívesen lesz jó haszon fejében orgazdjuk s megengedi, hogy a lopott sertéseket az ő disznósordájába csapják, a mig eladhatják. Ugy is lett. Gondos jól fogadta őket; a felesége vacsorát is főzött nekik s vacsora után Horváth, Kormos és Csek János kimentek a közeli erdőbe, hogy ott aludjanak éjszakára. Csek János, szokása szerint, magához vette baltáját is, s nem sokat adva arra, hogy Kormos Imre összeveszett Horváth Józseffel a lopott sertések feletti osztozás miatt, leheveredett. Kormos, a ki nagy, erős ember volt, azzal vetett véget a civódásnak, hogy ő volt a sertések kézhezkerítésének főszekőze, így hát ő kér azok árából legnagyobb részt s aztán ő is leheveredett és csakhamar el is aludt. Horváth ekkor panaszkodni kezdett Cseknek, hogy Kormos nem akar igazságosan osztozni; legjobb lesz, ha megölik. Rövid gondolkodás után fel is kapta Csek János baltáját s azzal az alvó Kormost fejbe vágta; majd ő utána a vértől felizgult Csek János is egyet vágott az elalélt fejére s egy harmadik vágást ismét

Horváth mért rá. A holttestet astán elföldelték s Gondoséknak ast mondták, hogy Kormos Imre elment a osztályrészét a lopott sertések árából Horváth Józsefnek engedte át.

Ez volt az az emberölés, melyért astán Horváth Józsefet tizenöt, Csek Jánost tizen két évi fegyházra, Gondos Andrást és Takács Antalt pedig, mint bűnpalástolókat 2—2 évi fegyházra ítélte 1891. augusztus 1-én megtartott végtárgyaláson a pécsi kir. törvényszék.

A mai perujtó végtárgyalás elő nagy érdeklődéssel nézett úgy a jogászvilág, mint a kíváncsi publikum s meg is telt a törvényszék nagyterme már délelőtt 9 órára, mikor a végtárgyalás kezdetét vette.

Az ítélőbiróság a következőképp alakult meg: elnök Varga Nagy István; szavasóbirák: Kossér János és Farkas Antal. A vádat dr. Nagy Géza kir. alügyész képviselte; Csek János védelmét Pintér József dr. ügyvéd, Horváth József védelmét Szilasi Zeigmond dr. ügyvéd vitte. Jelen volt dr. Jellasics István törvényszéki orvos is; a végtárgyalási jegyzőkönyvet Krudy István aljegyző vezette.

Ezután fegyveres őr kíséretében bejött a terembe a két vádlott: Horváth József és Csek János. Az első nyulánk, egész fiatalnak tetsző, szinte gyerekképpű legény, bár már 27 éves; a másik sömökebb, érettebb arcú és idősebb is. Mindketten rabruhában állnak a törvényszék előtt.

A végtárgyalásra kívülök csak hat egyén idéztetett meg. Gondos András és a felesége, továbbá a gyilkosság nyomozatát vezető Miklós Péter csendőrmester, Balogh György, akkor volt vargai bíró, Gerecsényi István községi rendőr és Takács Antal.

Nagy Géza kir. alügyész ismertetvén

szerepét hűen eljátszhatja, ki hitét és reményét megőrzi a megpróbáltatások napjaiban is, ki a porondon nyeri a halálos sebet, s haldokolva, büszke önérzettel intheti a millió és millió nézőt: plaudite! tapsoljatok!!

A hűség tragikumát rajzolják e gyenge sorok. Igen, a hűség tragikumát, mely az élet szinpadán emberöltőkkel ezelőtt játszódtott le, mely szomorujátéknak hőse egy mély érzesű, háladatos szívű, s hivatását rendületlenül teljesítő férfi, az óriás emberiség egy parányi tagja, ki mégis milliók emlékezetében talált örök szentélyre. Mert nem kell-e félistenként bámulnunk az embert, ki társát, hatalomvesztett és földönfutó társát hűen követi, elnémitva a szülőföld iránti igaz szeretetet szívében, nem hallgatva nyugalom és egyszerű boldogság után epedő keble szavaira, megvetve mindent, csak egyet véve körül szeretetének áldó fényével, azt az egyet, kihez gyermeki hála és megtisztelő, felemelő csodálat köti, ki a nyomor napjaiban erős lelkű koldus, s a fény korában nemesszívű uralkodó volt. Méltán megilleti csodálatunkat, ha még tekintetbe vesszük, hogy mit a rajongó ifju elkezdett, azt a komoly férfi folytatta, s a megtört agg befejezte; hogy az ifju eltaszított magától minden örömet, csak azért, hogy szenvedő társát védje a kétségbeesés borzasztó örvényétől, hogy a férfi elhallgattatta tette vágyó lelke szavát, s az elhagyott édes haza utáni bus, fájdalmas, panaszos vágyódását, hogy magára ne kelljen hagynia szenvedő embertársát, s hogy az agg könyeivel öntözze a kedves sirt, hol tetemei nyugosznak, s gyenge tagokkal bár, de szigorú pontossággal járt el megbízásaiban, s igyekezett Istenben boldogult ura lelki üdvéért imádkozni.

MIKES KELEMEN.

REGÉNYES KORRAJZ.

IRTA:

KENDE VIKTOR.

Pécs, 1896.

A „PÉCSI FIGYELŐ” KIADÁSA.

a tényállást, következett Horváth József kihallgatása.

Horváth József, a ki Somogygyébe való, 27 éves, róm. kath., írni és olvasni most tanul a feyházban, folyékony beszédben, a legnagyobb biztossággal, minden fennakadás nélkül adja elő az esetet, attól a ponttól fogva, mikor Gondoséknál megvacso ráltak. Kormos Imre hívta őt ki az erdőbe, hogy ott aludjanak; ő rá is állt és a mint kikísérték őket a konyhába Gondosék, Takács Antal és Csek János, ő visszafordult s elkérte Csektől a baltáját, hogy hátha tüzet raknak az erdőben s akkor galyat vágni jó lesz a balta. Csek János kihozta a szobából a baltáját s odaadta neki a többiek szeme előtt. Mikor ketten az erdőben ledőltek, egymással szemben, félkézre könyökölve pihenvén. Kormos előhozakodott, hogy ő a 3 nagy sertést választja magának a lopott zsákmányból. Erre Horváth az mondta, hogy azok legalább 20 frttal érnek többet, mint a másik három, a mi neki jut, mert hármat Takácsnak adtak s így Kormos őt megcsalja. S azonfelül 5 frtot adott is Kormosnak kölcsön, a min az csizmát vett, hát azt adja meg legalább neki. A hirhedt zsvány erre közönyösen asszal felelt, hogy azt ígérte, miszerint agyonüti s a testét beledobja egy közeli verembe.

— Erre én — vallja a vádlott — megijedtem, felkaptam a baltát s két kézre fogva feléje csaptam. Nem hallottam egy hangot se tőle; nem is mozdult s újra feléje vágtam kétszer egymásután s aztán elszaladtam.

Mikor egy darabig elrejtőzve várakozván, látta, hogy Kormos nem jött utána, hosszámment s meggyőződött róla, hogy agyonütötte. S erre elvitte a közeli verembe, ruháival együtt, melyeket Kormos lefekvés előtt levett s oda beledobta és a hantot rászakasztotta.

Aztán viláos reggelig ott töprengedett a tettről s mikor észrevette, hogy a megölt csizmái ott maradtak a helyszínén, azokat elrejtette egy szalmakazalba.

Reggel kijöttek hozzá Takács Antal és Csek János. Csek János pálinkával kínálta, de az ő keze reszketett, mikor ivott s amint Kormosról kérdezősködtek, először azt mondta, hogy Kormos elment, de aztán bevallotta, hogy agyonütötte és elföldelte. Cseknek azt is elmondta, hogy a csizmákat hová rejtette s azokat az előkeresvén, mivel az övéi rozszak voltak, fel is huzta és viselte.

Horváth aztán elment Somogyba, majd visszajött Dombovára a szeretőjéhez. Itt az anyjával találkozott, ki hirül adta, hogy keresik. Ő tagadta a gyilkosságot, de azért elment Sásdra a járásbíróshoz s ott jelentkezett. A már fogvaleyő Csek János szemébe mondta, hogy ő ütötte agyon Kormost; de ő ekkor is tagadta. S mikor elcsukták, Csek a cellája ablakán átszólt hozzá és azt mondta, hogy vállalja el a tettet, mert ő már elvállalta, hogy ő is részt vett benne s egy csapást ő mért Kormosra, még pedig az elsőt. S azért vállalta el, mert a csendőrök kintosták. Hát csak vallja be ő is; így legalább ketten kevesebb büntetést kapnak.

És aztán egyértelműleg vallottak mindent s így lett elítélve Csek János is, ártatlanul.

Tavaly, pünkösd előtt, az illovai feyházban a hitoktatáson a lelkész az ártatlanul szenvedőkről beszélt. Horváth a beszéd alatt lelkimardosásokat érzett, hogy miatta is ártatlanul szenved Csek János és jelentkezvén a lelkésznel, előszóval elmondta neki a dolgot aztán meg is gyónta s végül jelentkezvén a feyházigazgatónál, annak is elmondott mindent.

Horváth egész értelmesen, nyugodtan, szinte a meggyőződés erejével mondja el vallomását s úgy a bírák, mint az ügyés és védők keresztkérdéseire ügyesen válaszol s ellentmondásokba sosem keveredik.

Horváth József kihallgatása után elnök 5 percre felfüggesztvén a tárgyalást, szünet után Csek Jánost a soproni feyházból hozták ma le a végtárgyalásra s vallomása során mindenben beigazolja Horváth bevallását s hogy a gyilkosságban való bűnrészességet elvállalta, azt hozza fel okául, hogy a csendőrök bántalmazták és mikor látta, hogy Horváthot sehol sem találják, nála pedig megmegtették Kormos csizmáit s a saját baltáját véresen találták meg a helyszínén: már ugy sem bizott abban, hogy a dologból ártatlanul kerülne ki.

A végtárgyalásnak, e két vallomáson kívül, nem kevésbé érdekes részét képezte Miklós Péter csendőrőrmester, Balogh György volt vargai bíró, Gerecsényi István rendőr, Gondos András és Gondos Andrásné, végül Takács Antal kihallgatása, a mely kihallgatások során sok érdekes adat derült ki az ügyre vonatkozólag s melyek bizony az egész délutáni tárgyalást igénybe vették.

Lapunk zártakor a tárgyalás még folyik.

TÁVIRATOK.

— **Lueger jó második.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A bécsi főpolgármesterségről önként (?) lemondott Luegert ma első és Naumayert második alpolgármesternek választották meg. Egyik sem filozemita.

ELŐHANG.

Az élet hosszantartó szomorujáték, melynek első színe az éden kertjében folyt le, s ha majdan a harsonák hangjára a nagy mindenség romba dől, s a kibűlt, fenséges bolygó, napunk, jégtestével reánk fog omlani, akkor gördül le lassan a függöny. De addig e szomorujátéknak folynia kell, s részt kell benne vennie minden balandónak, ki az első sugárt gyenge szemével megpillantá, ki elhagyta lágyan ringó bölcsőjét, hogy a gyermekkor édes örömeiben részt vegyen, ki átélte az aranyifjúság éveit küzdve, fáradva, hogy a nagy tengernek annak részei között is erős kesekkel, rendületlen lélekkel kormányozhassa sajkáját, s ki mint férfi csak azért küzdött, hogy agg korát tisztes körben és megelégedetten tölthesse el, s ki végre egy kicsiny sir virágos hantja alatt megtalálja a nyugalmat, melyet életében hiába keresett. Nagyon különböző a szerep, melyet az élet színpadán játszunk; némelyikünknek csekély jut és mégis boldoggá tesz bennünket, a másiknak világra szóló, de fénye és hatalma mellől hiányzik a megelégedés. A színen midnyajan vetkezünk, — és bűnhődünk is vétünkhez mérten, az igazságos Bíró ítélete szerint. Boldog, ki a büntetés terhe alatt le nem roskad, kinek bűnhődése enybe, mert csekély bűne is; boldog, ki

Küldöttségek Károly Lajos főherceg temetésénél. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A braunschweigi regens herceg (a német császár képviselőjében), Frigyes Ágost herceg (a szász király képviselőjében) ma reggel megérkezett Bécsbe, a perronon a király fogadta őket. Ugyancsak ma érkeztek Bécsbe Miklós württembergi herceg, a württembergi király képviselőjében, Gizella bajor hercegnő György herceggel, továbbá a porosz tiszti küldöttség, Apponyi gróf udvarmester, a magyar miniszterek, a két ház küldöttsége, Budapest főváros küldöttsége. A ravatalhoz reggeltől fogva valóságos bucsujárás volt. Az elhunyt főherceg családja ma d. e. pompás koszorút tett a ravatalra.

Kolera. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A tegnapi nap folyamán Kairóban és Alexandriában 67 kolera eset volt halálos kimenetellel.

Szerb hivatalos részvét. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A belgrádi hivatalos lap tegnapi számában közleményt hoz a mi királyunk és nemzetünk gyászáról, melyet ma valamennyi szerb lap utána nyomtatott.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Rothschild-tapasz

legjobban bevált köszvény, rheumatismus és mindennemű csúszos daganatok ellen. Egy tekercs Rothschild tapasz, 90 krért (levélblyegekben vagy postautalványon) bérmentve küldetik. Valódi minőségben csak a „Római császár” gyógyszerárban

BAYER HUGONAL

Bécs, Wollzeile 13. sz.
 kapható. Ugyanott minden külföldi speciálisok nagy raktára.

FEHÉR A. ADOLF

bőr és cipő-felsőrészek gyári raktára

nagyban és kicsinyben
BUDAPEST,

VIII., kerepesi-ut 49.

Nagyraktár mindenféle

bőrök,

czipész-kellékek,

és azaz készítményük

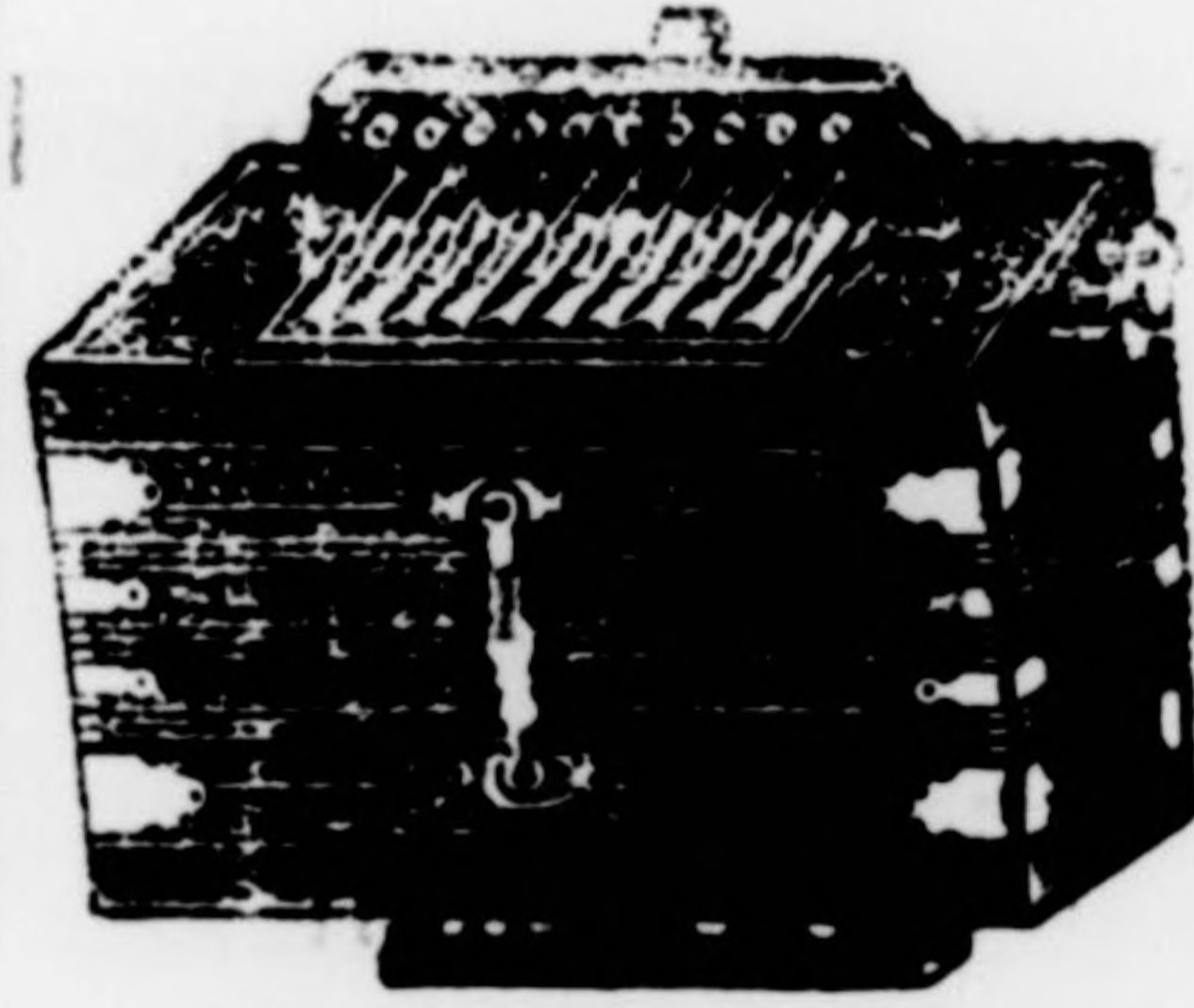
czipő-felsőrészekből.

Nagy képes árjegyzékem most jelent meg, melyet kívánatra bérmentve küldök, egyszersmind mindazon, a kiállítás alkalmával feljövendő czipész- és csizmadia-mester uraknak ajánlom bőrraktáromat megtekintésre.

Megrendesések postán és vasuton csakis utánvét mellett azonnal eszközöltetnek.

Minden eltörött

üveget, porcellánt, fát stb. a legjobban össze-
 ragaszt az előnyösen ismert **Plüss Staufer**
tapasz. Valódi a védjeggyel ellátott üve-
 gecskékben 20 és 30 krajczárjával kapható:
 Pécsen. **Alt és Böhmnél.**

„Bohemia”

világhírű verseny harmonikát,

2 karost 4 frt, 3 karost 5 frt, 4 karost 6 frtért szállítok. Ezen hermonikának dupla erős 11 rézeses tömlője van, sarkain érozvédőkkel, nyitott, szegszett, nickel klaviatúrával, stb. Mindenik tisztán hangolva és remek orgonaszerű hanggal bír.

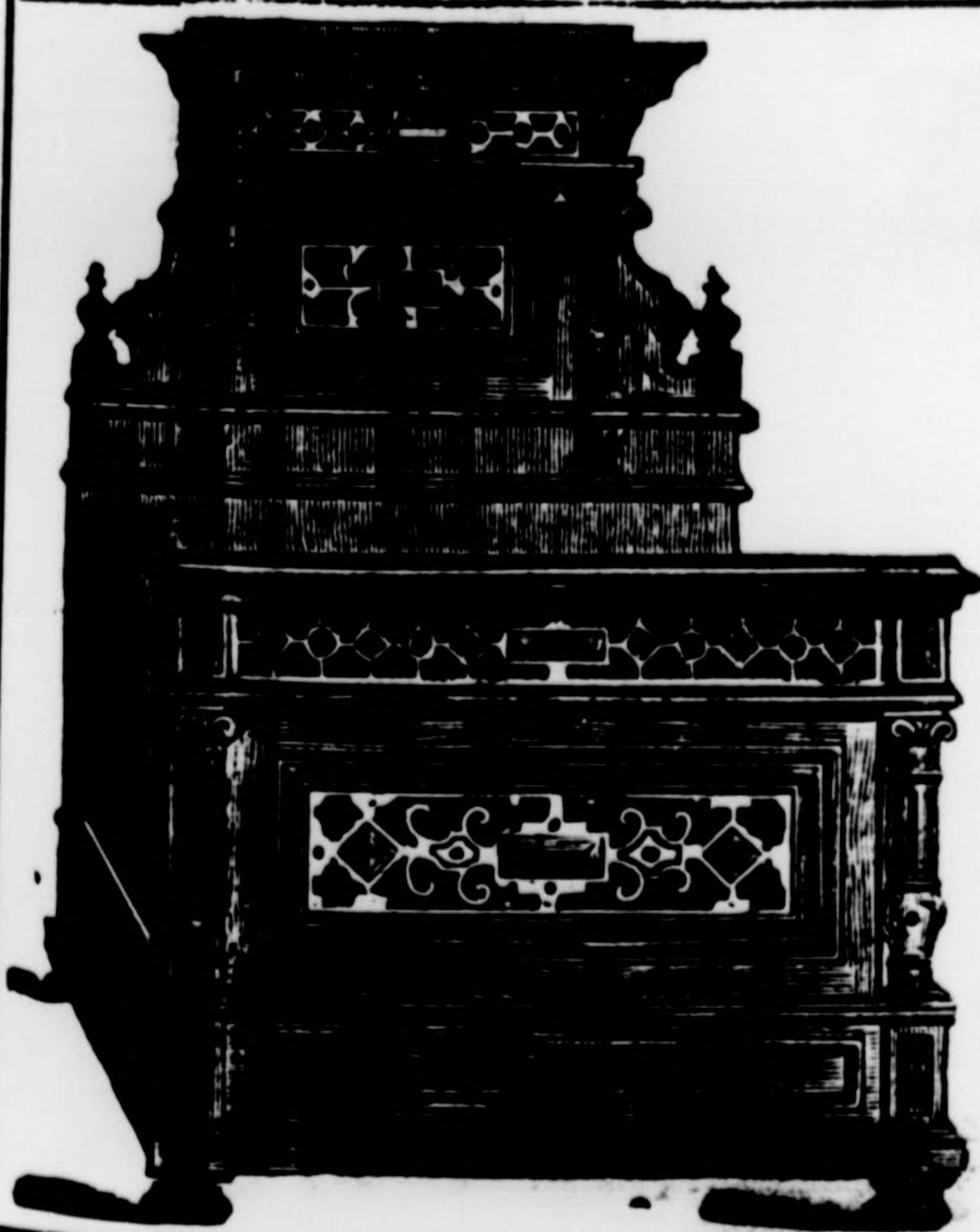
40 hangu 2. sz. nagyságu 15 1/2 x 33 cmtr. 4 frt, valdi aczél hangu 5 frt.
 60 " 3. " " 17 x 34 " 5 " " " " 6.50
 80 " 4. " " 17 1/2 x 34 1/2 " 6 " " " " 8 frt.

Öntanító iskola ingyen, portó, csomagolás és láda 75 kr.

Hosszu billentyűkkel és gyöngyház lapokkal darabonkint 50 krral drágább. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Küldemény utánvéttel, meg nem felelők kicseréltetnek.

SCHUSTER C. A.,

harmonika-gyáros, **Graslitz,** (Böhmen.)

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsen, Ferenciek-utca 11. sz.

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, dísz- és ebédlő szobák mindennemű fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek szabott gyári árak mellett.

Abban a helyzetben vagyok, hogy butorvásárlások nálam is oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten, vagy Bécsben.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész

Pécsett,

Király (fő) utca, Hattyu épületben.

Bétabotok valódi ezüst
fogantyúval 5 frt

Eccasé börtörccák valódi ezüst ékít-
mény és monogrammal 6 frt

Jegyzéke azon tárgyaknak melyek állandóan raktáromon vannak:

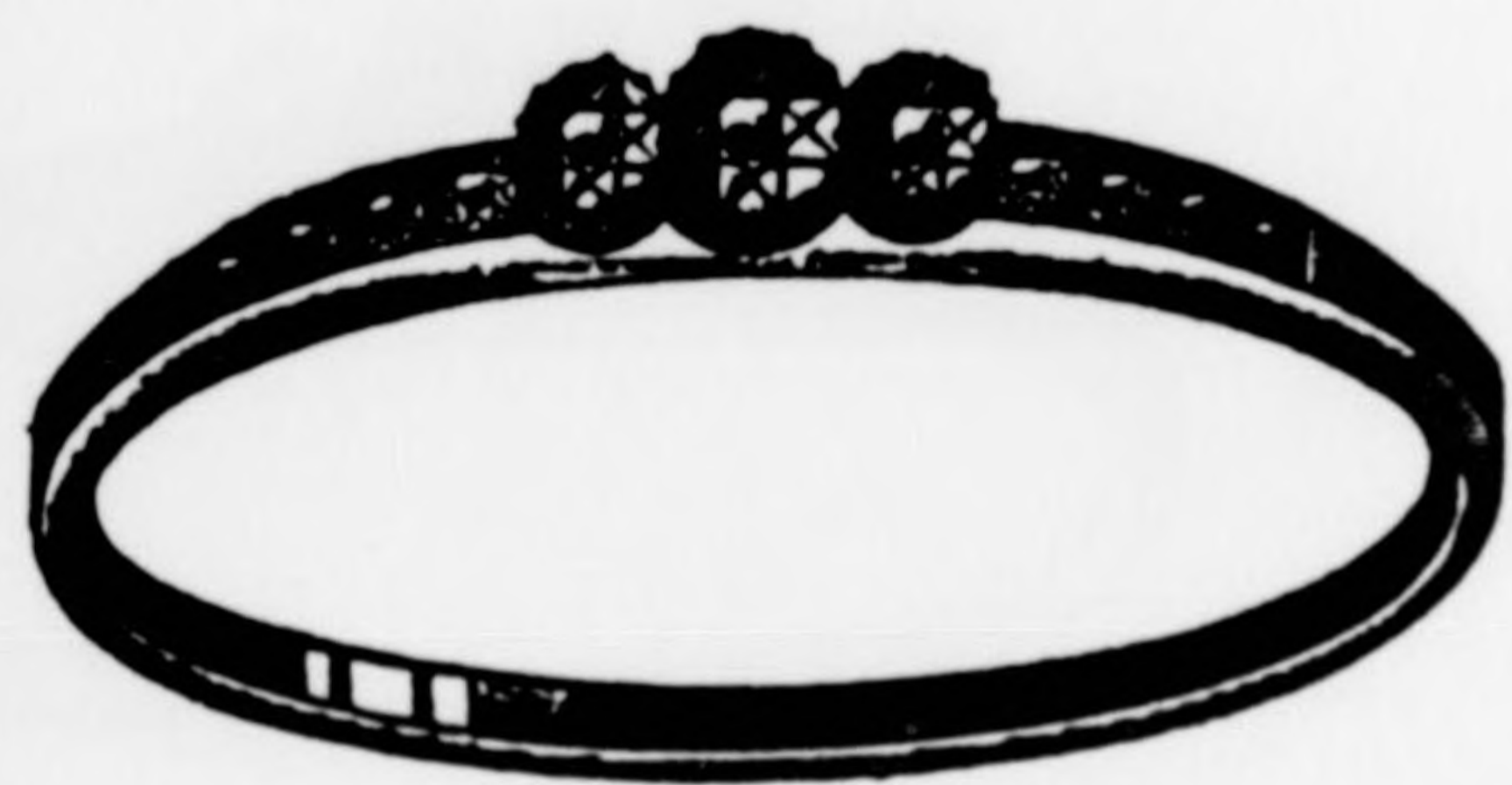
Valódi ezüst evőkészletek 6—12 és 24 személyre 50, 120, 160, 300, 400 430, 800 frtig.

Valódi gyémánt, brillánt és más ékkövekkel dolgozott ékszerek a leg-
ujabb és legszebb kivitelben minden árakban 25 frttól 3000 frtig.

Valódi ezüst állványok, kenyérkosarak, czukortartók, gyertyatartók, tál-
czák, serlegek stb. 20 frttól 500 frtig.

Legnagyobb raktár a legjobb valódi ezüst és arany angol és svajczi zseb-
órákból eredeti gyári árak szerint.

Salon, ebédlő, iroda, konyha és ébresztő órák minden stylben gazdag
választékban.

Különlegesség párisi bronz álló és utazó órákban, miniatúr női arany órák gyöngy és valódi gyémánt lánczokkal.

Párizsi iparművészeti tárgyak u. m.: virágtartók, asztali állványok, képkeretek, bor, sör és cognac készletek, girandolok, consoldiszek, író és dohánykészletek stb. pazar szép kivitel és igen mérsékelt árakkal.

Saját aranyművesi, vésnöki valamint most nagyobbított órásműhely a hol minden e szakmába vágó munkálatok és javítások a legjutányosabb árak mellett igen rövid idő alatt készítettnek.

